

## بررسی ویژگی های محل سکونتگاه موقت برای مواقع بحران شهری

مرتضی رمضانی<sup>1\*</sup>

mortezer@gmail.com -1

### چکیده

یکی از مسائلی که همواره مورد توجه سازمان های مسئول در مدیریت بحران قرار دارد، استقرار اضطراری یا موقت جمعیت های آسیب دیده از سوانح است. در ایران معمولاً اسکان موقت شهروندان به صورت تجربی پس از بروز سانحه بدون در نظر گرفتن استانداردهای لازم توسط سازمان های امداد رسانی انجام می گیرد. بدیهی است عدم رعایت مکان گزینی صحیح ممکن است فاجعه دیگری حتی به مراتب وخیم تر از سانحه اولیه به دنبال داشته باشد. در حقیقت پس از وقوع بحران محدود ساختن دامنه بحران ناشی از آن از یک طرف و عادی سازی اوضاع از طرف دیگر نیاز به رفتاری سازمان یافته است که فقط در صورت آمادگی قبلی کارایی و اثر بخشی لازم را خواهد داشت. تجربه حاکی از آن است اگر ضوابط و طراحی از قبل معین نشوند، در زمان آغاز برنامه ایجاد سکونتگاه موقت عوامل غیر قابل پیش بینی در برنامه دخالت کرده و به انواع مختلف بر کیفیت آن اثر می گذارد. مهمترین عامل جهت آمادگی قبلی شناخت میزان آسیب پذیری در بحران، اولویت بندی و مشخص کردن راه حل هایی جهت پیش گیری و مهار خطرهایی که امکان بروز آن می رود، است از این رو تحقیق حاضر با در نظر گرفتن مراحل مدیریت بحران یک شهر بحران زده سعی در پرداختن به مسئله کاهش شدت بحران با طراحی سکونتگاه های موقت دارد با توجه به موارد فوق وجود چنین مرکزی به عنوان بستر مناسب برای سکونت موقت شهروندان میتواند بوجود آورنده آثاری نو آورانه و عاملی برای رفاه شهروندان پس از بحران و ایجاد امید به زندگی باشد و درواقع وجود این سکونتگاه موقت عاملی برای نجات انسان بحران زده خواهد بود..

**واژه های کلیدی:** سکونتگاه موقت، بحران، زلزله، سازه دو منظوره، مسکن اضطراری

### 1- مقدمه

بشر در طول تاریخ، همواره شاهد حوادث مختلف طبیعی و یا غیر طبیعی نظیر زمین لرزه، سیل، طوفان و جنگ بوده است، این حوادث موجب بروز صدمات اجتماعی و اقتصادی در جوامع انسانی می گردد و به کشته یا بی خانمان شدن بسیاری از افراد می انجامد. ایران نیز همواره با چنین حوادثی مواجه بوده است که از مهم ترین آن ها می توان به زمین لرزه اشاره نمود. از مهم ترین و بارزترین پیامدهای زلزله، ویرانی منازل مسکونی و بی خانمان شدن ساکنان آن می باشد که تاثیرات مختلفی بر سانحه دیدگان و جامعه می گذارد. این تاثیرات از یکسو ناشی از عدم وجود مکانی جهت اسکان آسیب دیدگان بوده و از سوی دیگر متاثر از عدم احساس امنیت و پررنگ بودن موضوع سانحه در نظر بازماندگان می باشد که بر ضرورت تامین اسکان موقت صحنه می گذارد.